

Arckép Bessenyei Ferenc, a Nemzet Színésze

DEMOKRATA
2001. március 11. SZÁM

Arckép

Jósszár az ember tragédiáját, a dolgozó meg taposnak a szocializmus előtt. De mondtam neki, hogy nem, nem. Rákosi elvtárs, hálaból ucsoltaak, hogy ezt be lehet mutatni. Ó, bla-bla-bla, na jól van. Bessenyei elvtárs, nem baj, csak csinálják, csinálják, a párt úgyis fogja a kezüket. De csak az egyiket. Rákosi elvtárs, hogy dolgozni tudjunk. A többiek csúsztak az asztal alá, hogy ez a barom állat, ez bürtóba juttat minket, de akkor nekem mindenből egy kicsit többet volt szabad, mert minden nagy szerepet én játszottam. Amikor elmooditani Szegeden ötezer ember előtt, hogy „ad az orri, magyar, ki hántja a tied”, akkor ötezer ember tudta, hogy miről van szó.

- Azért Aczél elvtárs megérte a pénzt!

- Az igaz, de nem Aczél elvtárs szövegére meg a Nemzeti Színházat, hanem

Gyönyörű szép életem volt. Az Isten megadta, hogy azt szolgálhattam, amire szövegem volt a hazám. Azért, hogy ti még a színpadon kiejthetitek azt a szót, hogy magyar, azért én hatvan évet dolgoztam. Abszolút a korszakban, amikor még Illyés Gyula, Németh László jelentették a színházat, a főnök pedig Aczél György volt. Az Ostorai példát volt az első Illyés-darab, amiben fordulatokról és szabadságokról beszélhetünk; aztán a Fáklyalángban Kossuthot, Gyögyit játszottam, később Széchenyit, Dóczyt, Galléit, aki kimondta a színpadon, hogy gondolkodni annyit jelent, mint másit gondolni. Erről szól az egész életünk. És ezeket beszélcsmítottunk a közönséggel, hogy tudják róánk, azt szolgálunk, mit akarunk. Minthogy jött az Aczél és módosította. Gyerekek, ha tudnátok, hogy mit kapok én mintától a központi vezetőség előlén, de nem baj, csak csináljátok, csináljátok, csak nem szeretnék börtönben látni egy színesest. És játszottunk... Játsoztunk például Békét, azt játszottuk. Az ember tragédiáját, az Aczél elvtárs vezetése alatt. Na, néfrit be is hívott minket Rákosi az Akadémiára, az 15-be - mindenkinek tudnia kell, hogy mi volt az a hely, de hát nem tudja senki -, az volt a központi vezetőség egyik épülete, ott ült a Rákosi elvtárs. Ott ültünk raporton vagy háromszor színeszek, rendezők és az volt Rákosi, hogy eszaki men

szolgálnak. Mert az, hogy most még a szövegem lehet kijesni a Nemzeti Színházban, mert hiszen, hanem Pesti Magyar Színházban hívják, az tűrhetetlen, ilyen nem lehet. Megfosztották tőle ezt a népet, de ezzel a saját önmagától fosztják meg. Azt, hogy nemzeti szöveg, meg nemzeti könyvtár, azt ki lehet mondani, azt, hogy Nemzeti Színház, nem lehet. Aki ezt csinálta, megfosztja ezt a népet a saját múltjától, hiszen egy népnek a legalapvetőbb joga a történelméhez, a kultúrájához és a nyelvéhez való joga. A Nemzeti Színház ezt szolgálta már az 1800-as években is. A kor legnagyobb színésze, Egreszy Gábor, azt írja egy helyen: „A legszentebb eszme a Nemzeti Színház, amelyben alkotódom van, elhanyagoltam az állami által, lap- és győgyerő helyen eskölet csövegét fog a színpadonban terjeszteni.” És hát a színházi világot ma megosztom, semmi más nem látok, csak perzsidációt, aminek ti, a szöveg, gyönyörű szöveg, csöveg. Ezért vannak az újságok - meg hogy ki lehessen őket adni. Ilyen abszurrendőre élni, ahogy ma élünk, olyan megosztás. Amikor megyek hazra Lajosvárosra a színházból, ott állnak az öt mellett a lányok, szerencsétlenek. Nekik, hiszen főszereplők, de szeretem meg azok is tisztességesebbek, mint ti. Most nérd meg, az egész színházi világ és a szöveg is egy rossz, mocskos puzi koszma. Nérd meg a Heti Híreket,

hát olyan abszurrendőre, hogy köpni kell. A felül részleteket behozták a szövegbe - még is hogy nem szeretik. Kész, nem dühöngök tovább, hiszen semmi értelme, vár az előadás. Győzött, hogy ide juttotunk, ezért dolgozunk harvan évet. Azért, hogy azt a szót, hogy magyar, még ki lehessen mondani. Ez csak unósági ki. Hát fogalmunk sincs, hogy mi mit csinálunk. Nem frak, hogy itt ez egy nagy. Sajnos, lép maradt, nemzettel kellene bódítani, országhosszá, embermértősségűvé, nemzeti méltóságúvá kényszeríteni. Mert így semmi nem ér. Mit fogunk kezdeni a globalizációval, ha már most olysmá lesznek bennünket, mint amilyenek ők? Ebben a globalizálódó világba egy kellené beépre, hogy mi önmagunk vagyunk, hogy saját magunkat adjuk hozzá a világhoz. Most építetek egy új Nemzeti Színházot, de hát ez is csak egy ilyen szupercsok McDonald's-éppel; katedrális kellene volna építeni. Nincs értelme semminek. Most beértek utoljára a színházról, vérd. Sokat többet senkivel. Mert nem lehet, nem lehet... Mert fik nem tudják, hogy mit való - a médiapajzsaid, a Blikk meg a Mai Napi meg a többi mocskos lap, ahol a mérelességét mutatgatja mindenkinek. Ez nekem ismét. Ezért tanultatok meg imi-óvsmat!

- A Demokrácia talán...

...Tudom, tudom, most csak általánosításban beszéltek, nem is kell róla tudományt venni, de is figyelj oda, nem érdekes. A Demokrácia egy tisztességű lap, embehez kerülő és igazán nemzeti szövegű. Te nekem már maroggy! Én ezt a kis időt már szívesen valahogy, egy-két hónap, egy-két év, attól függ, én hogyan akarom befejezni ezt az egész szöveget, mert ez már nem ember. Én ez már semmi, semmi... Nincs értelme tovább csinálni! Kinek, kinek? Nem bírom a végét jönni már, a szabadságom is vége van, minden papírtól sekiével, nincs dírtóg. Ez az utolsó szó is, az Imreus ismét élnem, nincs már semmi... Hát igen, az Imreus. Nagyon szép történet, de kezűdik most odafor, ahol már ott vannak sokan, az Imreusok, Németh László, a Várkonyi, a Nádorai, a Majoros, ott vannak már mind. Szöveg az Imreusok, hogy harva őket szóval addig, amíg meg nem jövünk. De hát teljesen mindegy. Neked is mindegy, hogy mit írsz, akármelyik modult veszed ki ebből, a kutyá nem fog odafigyelni rá, a kutyá se'. Ilyen közegben élek, csak még nem tudok. Ottl, hogy még állásban vagy. Amíg már tudogsz a világnál. A politikai élet úgy néz ki, mint a pengye. A világnál, nincs már olyan ember a politikai közzet, aki ne lenne kalvaj, aki ne lenne gyámolított valamivel. Hát mindegy, az ő dolgok, nekem már nem számít, és a végén jövök, már nincs értelme, nem is tudok zbbé a diligba beleszólni. Lajosváros

